

ŞEFİK HÜSNÜ'YE GÖRE KURTULUŞ SAVAŞI NASIL KAZANILDI?

Aydınlık Gazetesi, 23 Mart 2020

Yıldırım Koç

18 Mart 1915 Çanakkale Deniz Savaşı'nda Türk ordusunun büyük zaferini yeni andık. Emperyalist ülkeler, kara savaşlarında da Türk ordusu önünde büyük bir hezimet yaşadı.

Türk ordusunun büyük başarısını gölgelemek isteyenler, yıllar boyunca bir efsaneyi tekrarlayıp durdu. Sözde İngiliz askerleri, karşılarında Türk askerinden çok, yeşil sarıklı doğaüstü güçler, cinler ve periler görmüş. İngilizleri Türk askerleri değil, onlar yenmiş.

Benzer bir olayı Kurtuluş Savaşı konusunda da yaşadık.

ŞEFİK HÜSNÜ'NÜN 20 EYLÜL 1922'DE YAZDIKLARI

Mustafa Kemal Paşa'nın ve Kemalist Devrim'in Türkiye Komünist Partisi'ne karşı olumsuz tavrının nedenlerini anlamaya çalışırken, Şefik Hüsnü'nün Kurtuluş Savaşı'ndaki zaferin nedenleri konusundaki görüşü dikkatimi çekti.

Dr.Şefik Hüsnü Deymer, Büyük Zafer'den sonra, 20 Eylül 1922 tarihli Aydınlık'ta yayımlanan "Anadolu Zaferi" başlıklı yazısında, Kurtuluş Savaşı'nın başarısını şöyle küçümsüyordu:

"Bu şanlı savaş dolayısıyla pek çok yazılar yazıldı. Fakat önemli bir nokta sessizlikle geçiştirildi. Ezilenlerin yenmesini bütün basın yalnızca onların gösterdikleri hareketlere yordu. Oysa olayları dikkatle izleyenler diğer bir etkenin bizden yana çalıştığını fark etmişlerdir. Yunan ordularının çözülmesi, çürümesi denilen şey gerçekte nedir? Bunu kimse kendi kendine veya daha iyi bilenlere sormadı, bir yıldırım hızıyla gelişen Türk zaferini kolaylaştıran bu durumu Yunan sosyalistlerinin savaş aleyhindeki ve Yunan burjuvazisinin Yunan ulusuna karşı işlediği hıyanetler hakkındaki yaptığı şiddetli propaganda ve iki ulusu kardeşliğe doğru iten teşvik yollu yayınlar sağlamıştır. Yunan ordusundaki işçi ve köylülerden kurulu birlikler dağılmış ve 'Yaşasın Lenin!' diye haykırarak subaylarının cesedi üstünden İzmir yönünde geri çekilmişse, bu Yunan Sosyalist Partisi'ne mensup savaşçıların korku bilmez gayretleri sayesinde olmuştur."(Şefik Hüsnü, *Türkiye'de Sosyal Sınıflar*, 2. Basım, Kaynak Yayınları, İstanbul, 1997, s.69)

Şefik Hüsnü, 21 Haziran 1927 tarihli Komünist Enternasyonal Dergisi'nde B.Ferdi imzasıyla yayımlanan "Çin Devrimi Kemalist Yolu İzleyemez" başlıklı yazısında da şunları söylüyordu:

"1921 yılında (...) Legal çalışmanın bu ikinci dönemi boyunca, Parti, daha sağlam bir örgüt yarattı, işçi kitlelerinin derinliklerine girdi. Siyasi yayın organında, Kemalistlerin kararsızlığını ve devrime tam inanmayışlarını mahkûm ederek, onların emperyalizme karşı verdikleri mücadeleyi ilerletmeye çalıştı. Yunanistan Komünist Partisi ile birlikte, Yunan ordusunun parçalanması için çaba gösterdi. Parti'nin bu çalışması, bağımsızlık savaşının başarıyla sürdürülebilmesini sağlayan en önemli etkenlerden biridir." (Şefik Hüsnü, *Komintern Belgelerinde Türkiye-5, Şefik Hüsnü Yazı ve Konuşmalar*, 2. Basım, Kaynak Yayınları, İstanbul, 1995, s.127)

Şöyle bir düşünün! Anadolu, canını ve varını yoğunu ortaya koymuş, büyük bir dehanın komutanlığında mucizevi bir zafer kazanmış. 26 Ağustos'tan 9 Eylül'e kadarki kısa süre içinde İzmir'e ulaşılmış ve emperyalistlerin taşeronları denize dökülmüş. Bu büyük zaferden 11 gün sonra, İstanbul'da kalıp Kurtuluş Savaşı'na katılmayan bir kişi, bu zaferi küçümseyerek, zaferi, Yunan ordusundaki sosyalistlerin savaş karşıtı çabalarına bağlıyor. Siz olsanız, böyle bir tavır karşısında nasıl tepki gösterirsiniz?

Şefik Hüsnü'ye yanıt verenlerden biri de Mihri Belli.

MİHRİ BELLİ'NİN YANITI

Mihri Belli şunları yazmış:

“Türk Ulusal Kurtuluş Hareketi’nin yenilgiye uğratılması ve Anadolu’da emperyalizmin hizmetinde tampon devletler kurulmasının önlenmesinde Yunanistan’daki anti-emperyalist güçlerin katkısı olduğu kesindir. Bunu gerektiği gibi değerlendirmek ve vurgulamak görevdir. Ancak Türkiye’de bazı keskin ‘sollar’, yeteri kadar enternasyonalist görünmemek korkusuyla bu katkıyı alabildiğine abartırken, Doğu, Güney ve Batı Cephelerinde istilâcı kuvvetlere karşı savaşıyan Türkiye yurtseverlerinin rolünü pek önemsiz bir şeymiş gibi gösteriyorlar. Yani bunlar Türk Ulusal Kurtuluş Hareketi’nin temel gücünü küçümsüyorlar. Böyle biri ‘Türk Ulusal Kurtuluş Savaşını zafere ulaştıran başlıca etken Yunan proletaryasının savaşa karşı direnişi olmuştur’ anlamında son derece ‘enternasyonalist’ (!) bir yargı ileri sürmeye kadar işi vardirmiştir. (...) Gerçek şudur ki, Yunanistan’da savaş aleyhtarı hareket Sakarya’da Yunan Ordusu’nun yenilgiye uğramasıyla megalomania’yı gerçekleştirmenin Anadolu içlerinde rahat bir gezinti olmadığı, pabucun pahalı olduğu yığınlarca anlaşıldıktan sonra güç kazanmıştır. Sen kendi yurdunu yabancıya karşı silah elde savunmadıkça dıştan hiçbir dayanışma hareketi sana bağımsızlığını sağlayamaz.” (Mihri Belli, *İç Savaş Anıları, Rigas’ın Dediği*, Dönem Yayıncılık, Ankara, 1988, s.106-107)